

„A fi liric înseamnă a nu putea rămâne închis în tine însuți” (Emil Cioran)

Textul liric. Exprimarea
sentimentelor și a
emoțiilor.

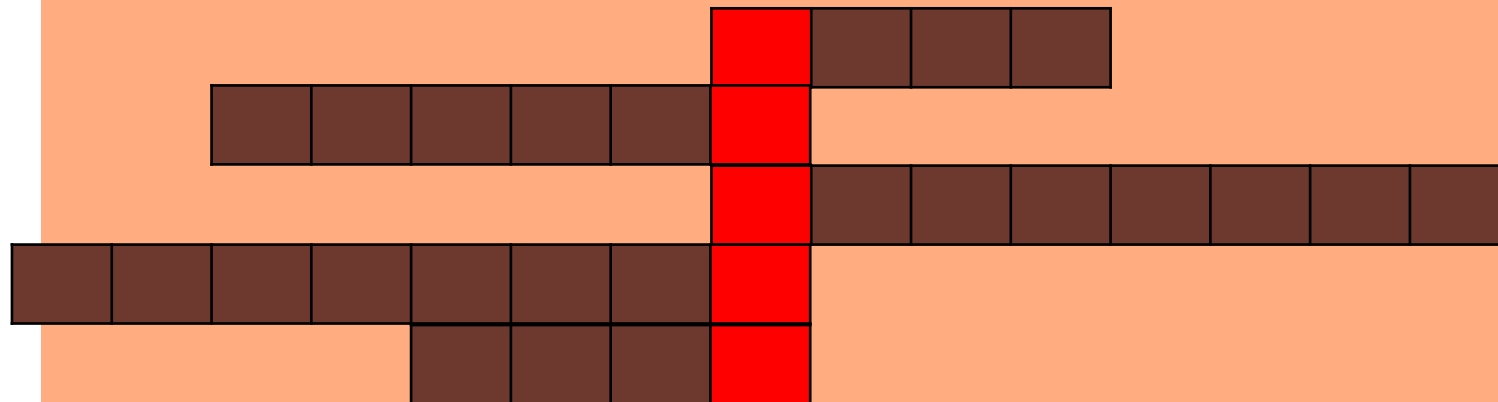

Să ne amintim!

Completați rebusul:

Pe coloana marcată cu roșu vom obține titlul lecției de astăzi:

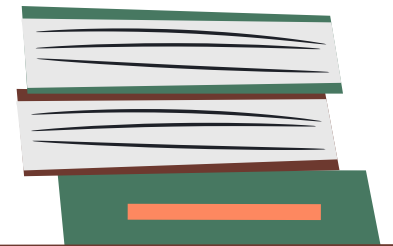
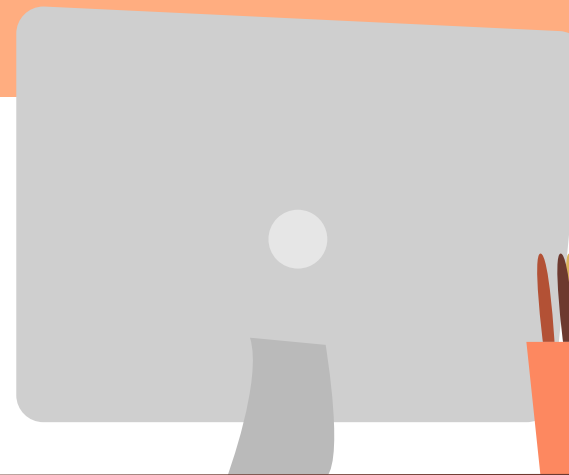
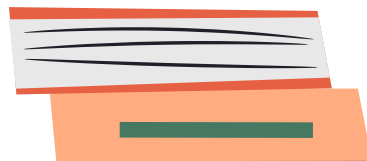
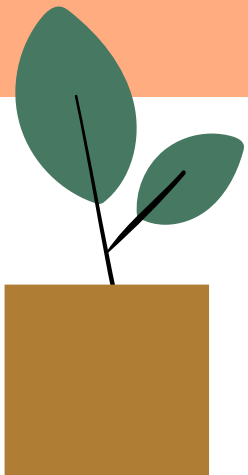

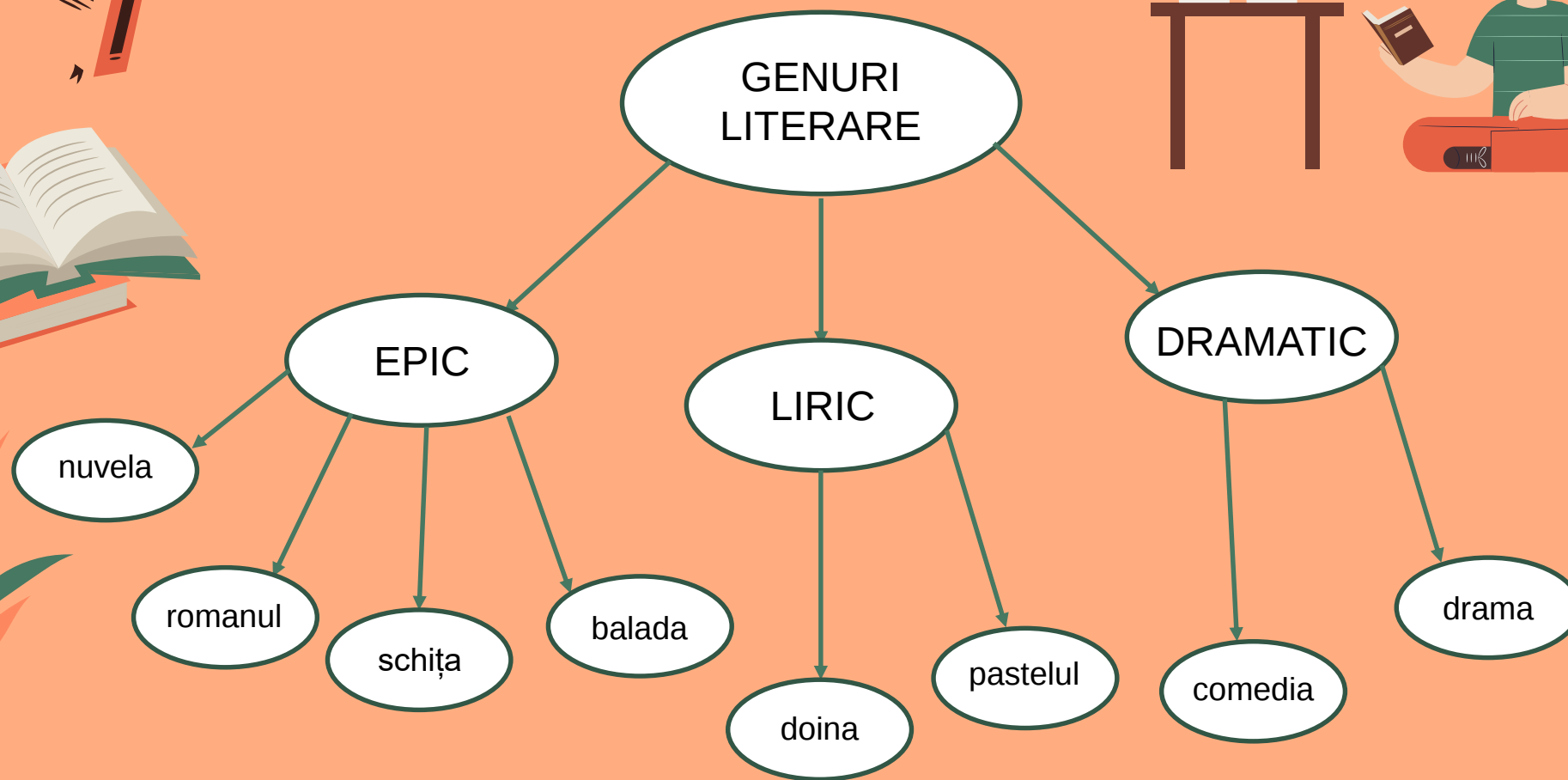
1. Instrumentul atribuit lui Orfeu, care avea puterea de a îmblânzi animalele sălbatice;
2. Persoana reală care scrie o operă literară (plural) ;
3. Cel care primește mesajul (element al situației de comunicare) ;
4. Vocea care povestește întâmplările într-o operă epică (plural) ;
5. Gen literar caracterizat prin prezența instanțelor narrative.

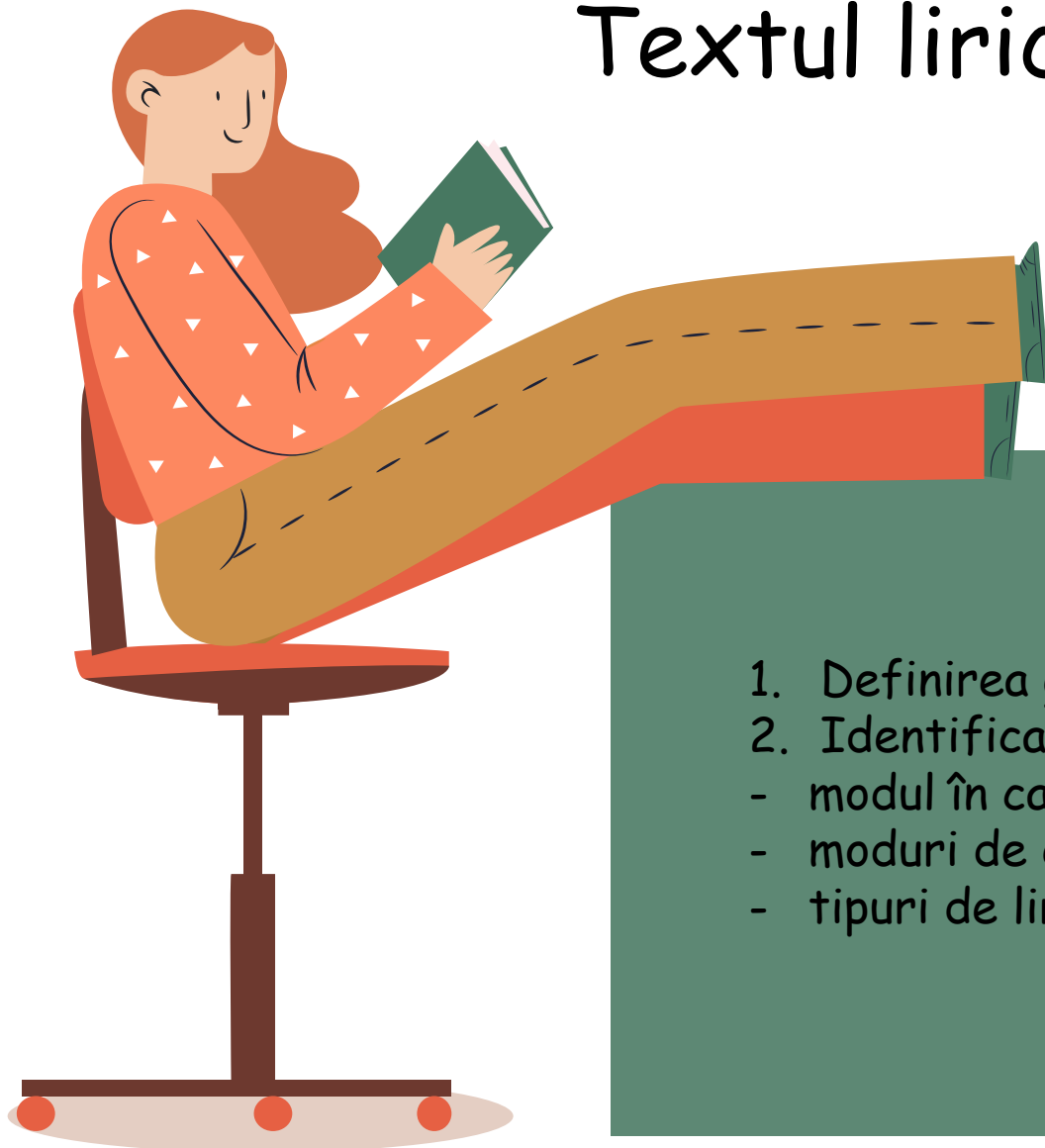
REZOLVAREA REBUSULUI

							L	I	R	Ă				
							I							
							R	E	C	E	P	T	O	R
							I							
							E	P	I	C				

Tema lecției de azi: Textul liric. Exprimarea sentimentelor și a emoțiilor

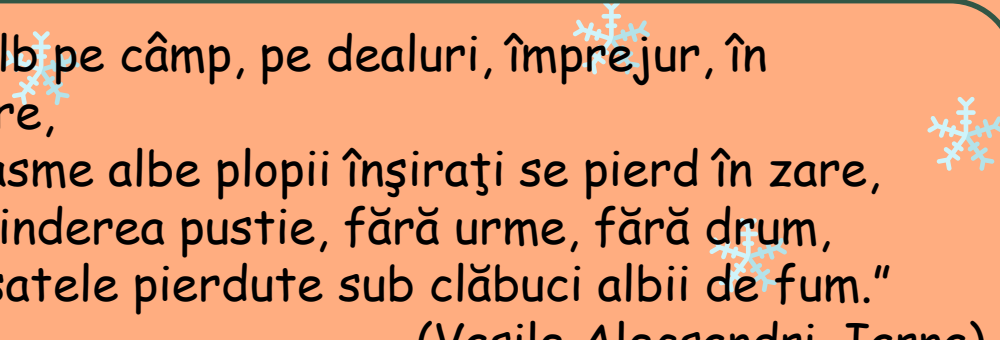

Ce vom urmări ?

1. Definirea genului liric
2. Identificarea trăsăturilor genului liric, referindu-ne la:
 - modul în care sunt exprimate sentimentele, emoțiile;
 - moduri de expunere utilizate;
 - tipuri de lirism.

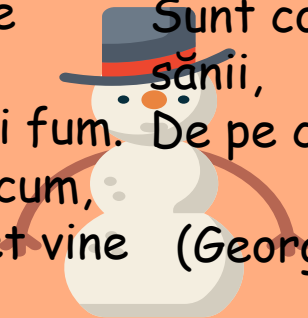
Citiți cu atenție și numiți sentimentele redată în versurile:

„Tot e alb pe câmp, pe dealuri, împrejur, în
depărtare,
Ca fantasme albe plopilor înșirați se pierd în zare,
Și pe-ntinderea pustie, fără urme, fără drum,
Se văd satele pierdute sub clăbuci albi de fum.”
(Vasile Alecsandri, Iarna)

Nu e soare, dar e bine,
Și pe râu e numai fum.
Vântu-i liniștit acum,
Dar năvalnic vuiet vine
De pe drum.

Sunt copii. Cu multe
săni,
De pe coastă vin țipând
(George Coșbuc, Iarna
pe uliță)

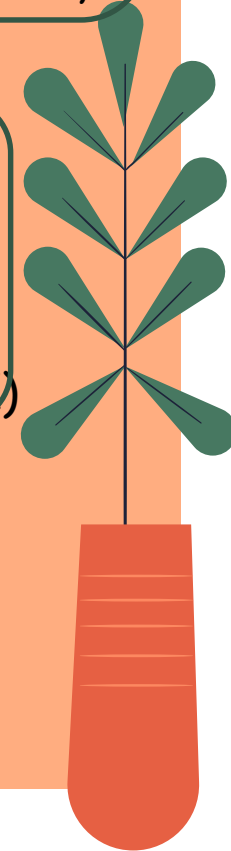

„A venit toamna, acopera-mi inima cu ceva,
cu umbra unui copac sau mai bine cu umbra ta.”
(Nichita Stănescu, Emoții de toamnă)

„Scârțâie toamna din crengi ostenite
Pe garduri batrâne, pe streșini de lemn,
Și frunzele cad ca un sinistru semn
În liniștea grădinii adormite.”
(George Bacovia, În grădină)

Cum sunt exprimate sentimentele în textele lecturate ?

- 1 **Opera lirică** este opera literară în care autorul își exprimă în mod direct viziunea asupra lumii.
- 2 **Moduri de expunere** prezente într-un text liric.

Identificați modurile de expunere utilizate în următoarele texte:

„Cu părul nins, cu ochii mici
Și calzi de duioșie,
Aieve parc-o văd aici
Icoana firavei bunici
Din frageda-mi pruncie.”
(Șt.O.Iosif, Bunica)

„Grădina mea, grădina copilăriei mele
Avea odată straturi și alei.
Pe brazde negre înflăureau pansele(...)
La ușa ce se vaită prelung
Mă-ntâmpină parfum închis și greu,
Și-n pragul putred, din trecut m-ajung
Vechi amintiri din ceea ce-am fost eu.”
(Otilia Cazimir, Pelerinaj sentimental)

„Copilo, pune-ți mâinile pe genunchii mei.
Eu cred că veșnicia s-a născut la sat.
Aici orice gând e mai încet,
și inima-ți zvâcnește mai rar,”
(Lucian Blaga, Sufletul satului)

Moduri de expunere utilizate într-un text liric

1 Descrierea: ➡ de tip tablou
➡ de tip portret

2 Monologul liric:

- prezența sintagmelor nominale care intră în componența unor figuri de stil (**epitete**: „brazde negre”, „ochi mici”; **personificări**: „la ușa ce se vaită prelung”; **metafore**: „icoana firavei bunici”)
- gruparea elementelor descrise în jurul unui **pantonim** (tema descrierii) : copilăria, satul.

- monologul adresat – mărci textuale-

substantiv în vocativ „copilo”

verbe la imperativ
„pune-ți mâinile pe
genunchii mei”

Tipuri de lirism

Citiți cu atenție textele, precizând ce persoană verbală și pronominală predomină:

a) „Crivățul de miazănoapte vâjâie prin vijelie,
Spulberând zăpada-n ceruri de pe deal, de pe
câmpie(...)
Și-n departe se aude un "nechez răsunător...."
(Vasile Alecsandri, Viscolul)

b) „Rămâi!...
Pe la ferestre a trecut un fulg: e cel dintâi...
Tu știi că dacă pleci mi-e frică."
(Otilia Cazimir, Interior)

- TIPURI DE LIRISM -

SUBIECTIV (mărci ale eului liric)

OBIECTIV (absența mărcilor eului liric)

-TEST-

4x1p 1 Completați spațiile punctate:

- În textul liric autorul își exprimă în mod viziunea asupra lumii.
- Modurile de expunere utilizate în textul liric sunt și
- Lirismul poate fi sau
- În textul liric limbajul este

5x1p 2 Se dă textul: „Din vârf de munți amurgul/ suflă/ cu buze roșii/ în
spuza unor nori/ ațâță/ jăratul ascuns/ sub vălul lor subțire de cenușă”
(Lucian Blaga, Amurg)

1. Numiți sentimentul dominant al versurilor.
2. Numiți modul de expunere prezent în text.
3. Identificați un epitet cromatic.
4. Identificați o metaforă.
5. Explicați semnificația secvenței „... amurgul/ suflă/ cu buze roșii”